

PROJEKTANSÖKAN

PROJEKTPLAN FÖR

Datum: 2010-12-08

Dnr 2010/

Projektbenämning

Team RIAS

(Utveckling av metoder och teamarbete för att få fler vuxna romer i studier, arbete och självförsörjning)

Kommentar [I1]:

Projektbenämning -
projektets namn

Projektledare och projektägare

Projektledare:

Christina Löfgren,

Västerås stad, Växhuset

722 81 Västerås

Telefon: 021-39 27 17

E-post: christina.lofgren@vasteras.se

Projektägare:

Västerås stad, fritid förebyggande

Åsa Sundgren-Häggberg

Verksamhetschef

Kommentar [I2]:

Projektledare och projektägare -
projektledarens namn samt dennes
kontakinfo (adress, tel. nr., email) ska
framgå, vidare ska projektägare framgå.
Med projektägare menar man den
organisation som ska administrera och
ansvara för projektets genomförande och
redovisning

Bakgrund

Förstudie om romers situation i Västerås:

Länsstyrelsen i Västmanlands län beviljades under tidsperioden 090105–090405 medel från Delegationen för romska frågor för att i samverkan med Västerås stad genomföra en förstudie om romers situation i Västerås.

Syftet var bland annat att synliggöra romernas situation i Västerås samt att med utgångspunkt i minoritetslagstiftningen identifiera behov av insatser för att stärka romernas förankring i samhället.

Målet var att förbättra romernas situation på arbetsmarknaden och i utbildningssektorn/skolan samt att minska ohälsan bland kvinnor och män.

I förstudien etablerades kontakt med tre grupper, finska, ex. jugoslaviska och polska romer. Inom dessa grupper framkom att ca 250 individer var bosatta och levde i Västerås, varav ca 160 personer var över 20 år.

Ca 100 hushåll beräknades ha försörjningsstöd. Av dessa hade flera hushåll utfyllnad i form av försörjningsstöd då deras ersättningsnivå i socialförsäkringssystemet låg under skälig levnadsnivå. Inom den ex. jugoslaviska gruppen fanns långa sjukskrivningar, 10-12 år rapporteras, medan den finska gruppen hade flera som antingen hade tillfällig eller definitiv sjukpension.

Av förstudien framkom att utbildningsnivån bland de vuxna romerna generellt är mycket låg. De flesta hade bristfällig eller obefintlig skolgång. Inom alla grupper rapporterades läs och skrivsvårigheter, analfabeter fanns inom alla grupperna, störst förekomst rapporterades bland den ex. jugoslaviska gruppen. Den ex. jugoslaviska gruppen var också den grupp som har störst problem med att tala och förstå det svenska språket. Många vittnade om stora svårigheter med studier i SFI och angav grundläggande läs och skrivsvårigheter/inlärningssvårigheter i kombination med fysisk och psykisk ohälsa som ett hinder att tillgodogöra sig undervisningen.

Kommentar [I3]:

Bakgrund -
beskriver orsaken till projektet och i vilket
sammenhang det bör ses

Få romer hade arbete. De flesta arbeten idag kräver både utbildning och erfarenhet vilket gör att romernas situation på arbetsmarknaden generellt är mycket svår. Andra försvårande omständigheten är den romska kulturen som i många fall hindrar, framför allt kvinnor, att utöva vissa yrken. Till det kommer de fördomar som de flesta romer beskriver sig möta när de söker arbete och inte minst den stora ohälsan inom gruppen.

Många har fysiska besvär som härrör sig från tunga och svåra levnadsförhållanden. Med få undantag beskriver familjer att en eller flera familjemedlemmar lider av psykosociala problem, depression och/eller psykisk sjukdom. De beskriver en ständig oro över sin livssituation och framtidsmöjligheter som tar sig uttryck i bristande självkänsla, uppgivenhet, maktlöshet, isolering och utanförskap.

Av förstudien framkom också stora svårigheter när det gäller barn och ungdomars studier och framtidsmöjligheter. Samtliga barn rapporterades vara inskrivna i grundskolan. Redan tidigt i skolan förefaller det bli problem med närvaron. De flesta barnfamiljer har ett eller flera barn som avbrutit grundskolan i förtid eller gått ut årskurs nio med ofullständiga betyg. Några barn klarar skolan bra, övervägande del av dem verkar vara barn i familjer där föräldrarna arbetar och inte lever öppet som romer. Föräldrarna uttrycker att barnen i många fall har svårt att tillgodogöra sig undervisningen. Flera föräldrar beskriver att deras barn ofta blir utsatta av kamrater på grund av sitt ursprung. Ett fåtal ungdomar går vidare till gymnasiala studier. I förstudien har vi kännedom om fyra elever, antalet är troligtvis större inom den grupp som inte lever öppet som romer. Skolans rapportering bekräftar den oro som många föräldrar uttrycker kring hög frånvaro och ofullständig skolgång.

Inom den finska gruppen uppskattades ca 14-15 ungdomar/unga vuxna befinna sig i riskzon eller redan ha befast drogmisbruk eller kriminellt beteende. Inom den ex. jugoslaviska gruppen finns ingen uppskattad siffra med ungdomskullen är större och många ex. jugoslaviska familjer har en mycket besvärlig livssituation och ungdomarna uppvisar hög frånvaro i skolan varför gruppen uppskattas till minst lika stor som den finska gruppen. Den polska gruppen uppger att 5-6 ungdomar har dött i drogmisbruk i Västerås under de senaste 10 åren.

Sammanfattande erfarenheter av förstudien:

Romer är ingen homogen grupp. Romer tillhör olika ursprungsgrupper, kommer från skiftande miljöer, talar olika språk, har olika kulturella sedvänjor och olika religioner mm. Varje släkt, familj och individ måste ses och mötas utifrån sin egen unika historia och situation.

Men trots det finns bakom individerna en gemensam historia som alla romer delar, som har gjort att romer är ett av fem folkslag med minoritetsstatus i Sverige och som på ett övergripande plan återspeglas i romers livssituation idag. Det utgör romers kulturarv, på gott och ont, och är en historia som i varje möte med romer måste utgöra grunden för att förstå individen. Det är alldeles uppenbart att den kunskapen saknas på många håll i majoritetssamhället och inom de olika myndigheter som har att stödja och hjälpa utsatta personer.

Delegationen för romska frågor:

Kartläggningens resultat stämmer väl överens med andra kartläggningar som gjorts i landet och med de slutsatser som den av regeringen tillsatta Delegationen för romska frågor lyfter fram i sin slutrapport, Romers rätt- en strategiför romer i Sverige (SOU 2010:55) som nu är ute på remiss. Slutrapporten lyfter fram utbildning som en avgörande faktor för att bryta romers utanförskap. Delegationen anlägger ett 20 års perspektiv med en politisk strategi kopplat till en övergripande organisation för romska frågor och riktade stadsbidrag som en förutsättning för romer att delta i samhället på lika villkor som majoritetsbefolkningen.

Rådgivning i romska frågor/Orienteringskurs(OTR-kurs)för romer:

I samband med förstudien uppvaktade en grupp unga vuxna romer ett kommunalråd i Västerås med en skrivelse där de uttryckte sin önskan att få möjlighet att studera och beredas möjlighet till ett självständigt liv för sig och sina barn. Deras önskan var att kunna studera vid Sundbybergs

folkhögskola som har specialiserat sig på utbildning av romer. Som ett första led att möta romernas behov beslutades om start av en orienteringskurs på 10 veckor riktad till romer med 12 platser. Trots romers önskan om utbildningsmöjligheter startade inte kursen då platserna inte kunde fyllas.

10-05-01 startades inom Västerås stad, fritid/förebyggande, projektet Rådgivning i romska frågor som ett led i att möta de utvecklingsområden som framkommit i förstudien. Projektet finansierades med extra medel från kommunstyrelsen i samverkan mellan individ och familjenämnden, arbetsmarknadsnämnden och pedagogiska nämnderna. Projektet erbjuder stöd till romer bosatta i Västerås och till Västerås stads skolor och individ och familjeverksamheter. Projektets bemannades med samma personer som genomfört förstudien och därmed var kända och hade ett förtroende bland romerna.

Projektets mål:

- att fler romska barn fullföljer skolan och går ut med godkända betyg
- att romska barn erbjuds modersmålsundervisning
- att fler vuxna romer kommer ut i studier och arbete
- att sprida kulturkunskap

Rådgivningen fick i uppdrag att motivera romer till orienteringskursen som då skjutits upp vid två tillfällen. September 2010 startade kursen med 10 elever. Rådgivningen har samverkat med kursens handledare och bidragit med kulturkompetens och också stöttat enskilda elever i social problematik. Vid en uppföljning mellan Vuxenutbildningscenter i Västerås, Miroi, som på uppdrag genomfört orienteringskursen, rådgivningen och företrädare för socialkontor ekonomi framkom följande erfarenheter av kursen:

Deltagarna uttrycker att de har fått ett socialt sammanhang, möjlighet och stöd i att formulera önskemål om studier och framtida arbete, samhälls och arbetsmarknadsinformation. Samtliga uttrycker att kursen är varit för kort och en oro för att bli lämnade och falla tillbaka i passivitet.

Handledarens och rådgivningens erfarenhet är också att 10 veckor är för kort tid för en så marginaliserad grupp. Många romer har studerat på olika orter och även i olika länder. De har inte samlade betygsdokument och det har också visat sig vara svårt att spåra dem i efterhand. Ohälsa, social problematik, patriarkaliska system, boendefrågor, skulder, begränsningar i ersättningssystem för att finansiera studier är andra hinder som framkommit. Socialkontoret och andra viktiga aktörer som försäkringskassa och arbetsförmedling har inte varit inkopplade och delaktiga på individnivå.

Anledning till ansökan:

Förstudien visade på en rad utvecklingsområden och bidrog samtidigt till att etablera kontakt och förtroende med den romska gruppen. Den rådgivning som drivits med extra medel från kommunstyrelsen kommer inte att kunna finansieras under 2011. De medel som eventuellt kommer att tillföras utifrån delegationens betänkande kommer tidigast till stånd under 2012.

Vi vill ta vara på det förtroende och den kunskap som hitintills genererats genom förstudien och rådgivningen och satsa på utbildning och studier till vuxna romer. Genom att arbeta med vuxna och stärka deras möjligheter till självförsörjning och delaktighet i samhället främjas folkhälsan inom den romska gruppen, förebilder och framtidstro lyfts fram. Barn till vuxna i studier och arbetsliv deltar i förskola och skola som ett naturligt led i familjers vardag och främjar också på så sätt barnens delaktighet och utbildning.

Erfarenheterna från OTR-kursen visar på behov av motiverande och hållande struktur byggt på förtroende under hela processen från orientering till slutfasen arbetsinriktade åtgärder, studier och arbete. Romer behöver kontinuerligt stöd i att finna vägar förbi de hinder som det stora och långvariga utanförskapet fört med sig. Myndigheter behöver öka sin kulturkompetens och samverka kring enskilda individer för att nå hållbara resultat. Målgruppen finns redan idag inom samtliga av de

berörda myndigheter som angivits i ansökan och alla parter har allt att vinna på samordnade resurser, nya metoder och en helhetssyn.

Syfte

Att vuxna romer bosatta i Västerås ska erbjudas stöd, vägledning och konkreta möjligheter att kunna gå vidare i studier och arbete utifrån individens förutsättningar och ett helhetsperspektiv.

Att prova nya samverkansformer mellan de olika myndigheter som är involverade i processen.

Att öka kompetensen inom berörda myndigheter för romers kultur och speciella förutsättningar.

Att öka romers förtroende för myndigheter.

Att verka för ökad hälsa, delaktighet och välbefinnande inom den romska gruppen.

Att genom goda exempel lyfta fram förebilder och bana väg för kommande generationer i studier och arbetsliv.

Att delta i nationella nätverk för att ständigt ha en omvärldsorientering utifrån projektets målgrupp och uppdrag.

Mål

Övergripande mål: Fler vuxna romer i studier, arbete och självförsörjning

Mätbara mål för den individinriktade delen av projektet:

1. Volymmässigt: att coacherna arbetar med minst 30 individer på ett år.
2. Kvalitetsmässigt: att minst hälften av individerna ska ha påbörjat arbetslivsinriktade åtgärder alternativt börjat arbete/utbildning.
Individerna ska vara inskrivna hos coacherna under minst 6 månader och maximalt 1 år och ska åldersmässigt vara mellan 18 och 65 år. Ett kriterie vid inskrivningen är att individerna har samordnade behov, d.v.s. att en tätare samverkan mellan myndigheterna är en förutsättning för att individerna ska kunna komma vidare i sin rehabilitering (och nå projektets mål).
3. Ökad kulturkompetens
För den kulturkompetenshöjande delen av projektet är målet att genomföra 2 utbildningsdagar under projektperioden där kunskapsläget kring romers kultur och förutsättningar klargörs och analyseras för att sedan därefter byggas på med nyvunna kunskaper inom ramen för projektets genomförande. Inslag av externa föreläsare kan vara en viktig del av denna utbildningsinsats. Målgruppen för utbildningsdagarna är beslutsfattare, chefer och professionella hos alla ingående myndighet i projektet.
4. Team: att få igång tvärprofessionella och fungerande team med samtliga samverkanspartners för att arbeta med individuella insatser utifrån ett helhetsperspektiv.

Organisation

Projektet leds av en styrgrupp som består av ansvariga tjänstemän/chefer från Västerås stad, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Landstinget. Samordnare i Samordningsförbundet är adjungerad i styrgruppen. Projektledaren är föredragande i styrgruppen. Styrgruppen träffas minst en gång i kvartalet under projektiden.

Projektet ägs och organiseras inom Västerås stad, pro Aros, fritid förebyggande.

Västerås stad anställer projektledare/coacher som tillsammans kombinerar beteende- vetenskaplig bakgrund och en god samhällsvetenskaplig kunskapsbas.

Kommentar [14]:

Syfte -
beskriver projektets syfte

Kommentar [15]:

Mål -
beskriver vilka mätbara mål som ska uppnås med projektet (målen ska kunna mätas i procent)

Kommentar [16]:

Organisation -
beskriver projektets organisation och bemanning

Tid & aktivitetsplan

Ansökan avser i första hand kalenderåret 2011. Projektledare/coach på 50 % börjar sin tjänst 1 januari och ytterligare en coach rekryteras på 50 % så snart erforderliga beslut fattats.

Projektledarens uppgift är att i nära samverkan med VUC utforma kommande OTR-kurser utifrån erfarenhet av den genomförda kursen och romers specifika behov av motiverande, stödjande och hållande struktur genom hela processen mot studier/arbete.

Projektledarens uppgift är också att i nära samverkan med försäkringskassa, arbetsförmedling, socialtjänsten och landstinget få till stånd samverkansteam runt berörda individer så att de utifrån ett helhetsperspektiv får en individuell plan där målet är studier/arbete och ökad hälsa och självförsörjning.

Coacherna ska arbeta utifrån ett lösningsfokuserat förhållningssätt och har som uppgift att ge individuellt stöd men även stöd i grupp för personer med likartade problem. Uppgiften innebär vidare att ha en tät uppföljning, och att ansvara för att processen mot arbetslivet hålls intakt. På detta sätt har coachen både en stödjande roll med ett begränsat antal individer och en samordnande roll gentemot olika myndigheter och samverkansinsatser.

Coacherna ska arbeta i nära samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, socialtjänsten och landstinget. Inriktningen ska vara att jobba med vuxna med långvarigt utanförskap. Coacherna ska jobba med att slussa personerna till andra lämpliga instanser, se till att de får stöd att klara övergången till en ny insats och vara med med steget efter (om det behövs för säkerställandet av resultatet). Målet är egen försörjning för individen, antingen via arbete eller utbildning.

Alla individer klarar inte de befintliga åtgärdsinstanserna utan behöver mera individuellt stöd. Utformningen av det individuella stödet ska vara präglad av flexibilitet, kontinuitet, lättillgänglighet, aktivitet och helhetssyn. Det är viktigt för coacherna att skapa professionella relationer med andra myndigheter, sätta igång självhjälpsstrategier, upprätta personliga mål och delmål för individerna och en långsiktig och hållbar planering. På så sätt kan individen se sina egna framgångar, få nya insikter, överbrygga sina sociala arv och bli ännu mer självständiga.

Coacherna ska prioritera att i nära samverkan med OTR-kursen för romer coacha deltagarna genom processen mot studier/arbete. Den första OTR-kursens påbyggnad startar i januari 2011 och pågår i 4 veckor. Ytterligare en OTR-kurs planeras under våren 2011.

Coacherna ska också stötta enskilda individer utanför OTR-kursen i processen mot studier/arbete på uppdrag av individen själv eller någon av projektets samarbetspartner.

Coachernas uppdrag är att genom upparbetat förtroende inom den romska gruppen vara en bärande länk till de instanser som är involverade i processen, och därigenom öka romers förtroende för myndigheter.

Coachernas uppgift är att sprida kulturkompetens inom de myndigheter som är involverade i processen, organisationskunskap. Dessutom ska coacherna genom deltagande i nationella möten, konferenser och benchmarking säkra omvärldsorientering och kompetens samt sprida och ta del av goda exempel.

Projektet ska söka pengar från ESF-fonden att utöka antalet OTR-kurser och i samverkan med Sundbybergs folkhögskola arbeta för ökade möjligheter till yrkesinriktad utbildning för romer i Västerås. ESF-fonderna beviljar ansökningar som har ett långtgående perspektiv med syfte på förankring i ordinarie organisation, projekttiden är som längst 36 månader.

Kommentar [17]:

Sidan: 1

Tid & aktivitetsplan -

beskriver vilka aktiviteter projektet består av, hur lång tid de beräknas ta samt när i tiden de är tänkta att genomföras

Planerad budget

Personalkostnader för 2 x 0.5 å.....	600 000 kr
Studiebesök och nationellt utbyte för projektdeltagare.....	30 000 kr
Handledning/kompetensutveckling.....	21 000 kr
Dator och telefon.....	20 000 kr
Administrativt material.....	9 000 kr
Lokal.....	20 000 kr
Utbildningsdagar för samverkansarbetspartner.....	30 000 kr
Tolkkostnader.....	80 000 kr
Utvärderingskostnader.....	65 000 kr
Total projektkostnad (budgetram).....	875 000 kr

Kommentar [18]:

Planerad budget -
beskriver projektets kostnader (och ev intäkter), med specifikation av varje kostnadslag, samt den totala summan av kostnaderna (och ev intäkterna)

Uppföljning

Projektledaren dokumenterar kontinuerligt projektets framskridande och resultat utifrån beslutad tids- och projektplan samt mål. Avstämning sker och eventuella korrigeringar beslutas av styrgruppen.

Kommentar [19]:

Uppföljning -
beskriver hur uppföljning och kvalitetssäkring av projektet skall ske under projektets levnad

Utvärdering

Utvärdering sker enligt samordningsförbundets modell för självvärdering. En extern konsult får sedan i uppdrag att utifrån självvärderingen komplettera denna med egen analys och slutsatser.

Kommentar [10]:

Utvärdering -
beskriver hur utvärderingen planeras, om det görs internt och/eller externt, samt hur utvärderingen kan användas i organisationen

Projektets framtid efter avslut

Projektets erfarenheter och kunskaper kommer att tillföras till de ingående myndigheterna. Genererad kunskap dokumenteras, sammanställs och sprids hos alla intressenter.

Kommentar [11]:

Projektets framtid efter avslut -
beskriver projektets framtid och grad av integrering i ordinarie verksamhet

Datum 2010-12-10

Underskrift

.....
Åsa Sundgren Häggberg
Uppdragsgivare

.....
Christina Löfgren
Projektledare